

sevas cinch filletas, ab un luxu qu' es molt luxu, massa luxu pel miserable sou del pobre empleat y que sols s' esplica en detriment del ventrell: prou que 's veu á las claras que las pobres nenas van més lleujeras de carns que de flors y de llassos.

No obstant, are la cosa sembla que canviarà d' aspecte.

Don Nicanor vol tenir relacions formals ab la nena Reparada, aixis ho ha manifestat la mamá del jove als papays de la donzella, quedant que avuy á las quatre vindria ab lo seu fill pera celebrar ab tota solemnitat l' acte del prometatje.

—A las quatre!— esclama donya Simforosa, removentse en la cadira—y ja son deu minuts trenta segons de cinch!

La ansietat dels tres es estremada; mes, ben contat, té la seva disculpa.

La nena Reparada, fins á la edat de vint anys no va concebir la idea de que ella també podia casarse, y dels vint als trenta que avuy conta, ha passat deu anys en un verdader captiveri, sense sentir una frasse galant ni una mirada de tendresa, y per xó are al veures á dos travessos de dit de la ventura, lo retrás de deu minuts alguns segons, está á punt de ferla caure en basca.

Per fi se sent tocar lo timbre de la porta.

Quin salt lo cor!

Es la Sra. Rita y lo seu fill, lo simpátich Nicanor!

La familia Carrarach s' aixeca com moguda per una corrent eléctrica.

Mare y fill entran...

Y aqui va de *cumplidos*.

—Com está?

—Als peus de vosté.

—Molt bé, mil gracias.

—Celebro; no hi ha de qué.

—Sense cumpliments.

—Ca, no 's molesti.

—Ab lo seu permís.

—Oh! y quin temps! si aixó dura...

—Uh! no me 'n parli, es fastigós.

Y s' entra á la qüestió Deu sab per quins camins, tot

per la mania de no deixá 'ls *cumplidos*, perque, aixó si, la familia Carrarach está molt al corrent dels cumpliments més en us del dia; pero lo qu' es la Sra. Rita es un verdader tractat de urbanitat perfumada. Per xó, aném dihent, que á la bona senyora molt li ha costat pulimentarse, mes ab la voluntat tot se logra. En la seva joventut y mes enllá, havia venut peix á la plassa de la Barceloneta; va casarse ab en Quñones, un carrabiner molt honrat, que després fou empleat del municipi; avuy se conserva viuda y en la amorosa companyia del seu únich fill, viuen com uns marquesos en un tercer pis del carrer de las Freixuras.

En Nicanor, lo fill de la Sra Rita, es lo que pot dirse un modelo de bondat. Segons conta la seva mamá, divendres de la setmana passada cumpli trenta quatre anys, y á fé que ningú 'ls hi faria. Jo l' he vist algunas vegadas allá á la Porta de la Paz, escoltant los xarlatans, ó devant las barracas de figuras de cera, ó entre la multitud contemplant las estrambóticas tamborellas dels micos del Parch; sempre igual: petit, rodanxó, tort de camas, ab la berruga a lcap del nas y ab aquella eterna rialleta de fura que no se li esborra may del llavi.

Que si farán bona parella ell y la Reparada no cal dirho, aixis varen reconeixeho los pares al fer los primers tractes, omplintse mútuament d' alabansas.

Per xó la solemnitat del acte avuy s' ha reduhit á mitja dotzena de consells dirigits als joves.

Que l' enteniment, sobre tot l' enteniment es lo que pot portar á bon terme aquestas cosas.

Que la joventut y la falta d' experiéncia á voltas fan veure lo que no deuría mirarse.

Y que 'l dimoni ¡Jesús, María! comensa pel passeig de la tentació, trenca per la carretera del peat, s' enfla per l' escabrós caminet de la culpa y cau després al abim de la perdicció eterna.

Y 'ls dos joves ja colocats de costat, sentats en lo sofá y ab la vista ficsa á terra, escoltant ó aparentant escoltar, intercalant de quant en quant un sospir qu' es repetit per tots los demés.

Entre tant, las altras germanetas á la galería ja no

CATALUNYA PINTORESCA

Vista de Borost

ballan ni xisclan; cada una te aplicat l' oïdo á la vidriera, procurant no perdre una sílaba de lo que s' está dihent á dins y pensant las quatre á la vegada: Avuy li toca per ella, ¿cuán tocará per mi?

Los dos promesos per fi han quedat sols; ella encare no gosa mouer la vista de terra; mes ell perdent de mica en mica 'l temor, se queda contemplantla ab aquell éxtassis y ab aquella mateixa rialleta que tantas vegadas ha contemplat l' ou de la Catedral y 'ls micos del Parch fent tamborellas.

Don Bonifaci al trovarse sol á la cuyna, se descorda la levita, se deixa anar esbufegant sobre una cadira, y mirant al sostre ab la mística intenció de mirar al cel, esclama: Ja 'n tenim una, gracias á Deu nostre Senyor!... només me 'n faltan que quatre.

Mes las dos mamás no han pogut decidirse encare á perdre de vista als promesos, los que per comensar la conversa ab alguna cosa, are parlan de que será fácil que demá plogui; y mirantse somrihent l' una ab l' altra diuhen:

—Ay, Sra. Rita, qui pogués tornar al seu temps!

—Ja pot ben dirho, donya Sinforosa.

—Aném, aném; deixemlos solets, entre ells si que no corra cap classe de perill.

—Ah, no; aixó sí que no; ells si que arribarán al cas ab tota la ignocencia ¡quina ditxa! pobres ángels de Deu!

JOAN RIBAS PUIGVERT.

Siluetas Barceloninas

AQUELL VELL DEL PALCO

Aquesta si qu' ls aconsellaré que l' agafin ab pinsas ¡Té molt de repugnant!

Y no 's creguin que sia per falta de pulcritud en lo vestir. ¡Res d' aixó! No cal buscar tipo més pulit, net y elegant. ¡Massa!

Tot ell es un producte en que la bugada, planxa, sastreteria y perfumeria hi han tingut feyna llarga. ¡Si sembla tament que surti de la caps! La indumentaria, conforme; pero lo qu' s' ell, hauria tingut de quedarshi.

Sa naturalesa ja ha fet á tots, pero ell hi viu en continua protesta.

Com á poll reviscolat, pobre en sa juventut, y al present vell y molt rich, ara que no hi es á temps, vol fer lo que no va puguer quan era hora.

No muda gaire de teatro. Casi sempre va 'l mateix, y aquest ha d' esser dels que cultivan género l'euger y ab la condició precisa de qu' intervingui personal de coro, senyoras ó cos de ball. Son lo seu camp d' operacions.

Lo palco, que 's un dels més aprop al escenari, 'l té abonat en companyia de cinch ó sis companys més, vells com ell, y també solterons, ó més ó menos viu-dos.

Cada nit lo veurán al seu lloch predilecte. Es dels primers d' entrar al teatro; si hi veu pocagent, s' assenta á las butacas, conversa ó prepara alguna de sas numerosas conquistas, y aixis que arriba un dels seus companys, passa á ocupar qualsevol de las cadiras del palco.

Té bonas orelas, pero com si no; per més vegadas que 's representi la mateixa obra, no n' arreplega ni un borrall, no s' entera res; tota la seva atenció l' acumula al sentit de la vista, y desde la cara de la tipla á las pantorrillas de las coristas, se reduheix per ell, tot l' interessant argument de las representacions.

Per aixó no deixa may d' enfrontar los ulls als gemelos, y no dich mirar, perque fins alguna vegada s' hi adorm. Hi té tanta práctica, que, posant la ma esquerra damunt del puny del bastó, hi apuntala 'l colse del bras dret, aguantant ab aquesta ma 'ls gemelos en los qu' hi ha arrepenja 'l front, conservant l' equilibri sufficient, pera ferhi petar una bacayna ab honors d' en-sopiment general, mentres los que 'l veuhen segueixen convensuts que *aquell vell del palco* continúa mirant atentament lo que passa á l' escena.

¡Pobre home! Jo vaig enténdrerli la jugada, perque una vegada que estava aixis, varen tirar teló, y ell continúa *mirant*, fins qu' un dels companys va avisarlo.

Es lo protector del personal débil del teatro. Desde 'ls carmelets que regala á las nenas de la tipla, á la factura que paga del sombrero de la corista, sa bossa es una continua manifestació de prodigalitat y vergonyós contrast d' avaricia quan á ella recorre algú per un assumpto d' utilitat ó algún favor benéfich. Es á dir, benéfich, benéfich... si 's tracta de quan *el seu* teatro entran de funcions de benéfich; á las horas, la tal bossa es una verdadera font; ja se sab, regalet á cada *una*. Los benéfichs dels homes li passen per alt, á no ser... per compromís.

Entre 'ls dependents del teatro, es conegudíssim; si no se n' han adonat, poden ferne la prova. Preguntin á qualsevol acomodador:—¿Ahont es *aquell vell del palco*? Y veurán com tot responen:—*Vegi si 'l trova allà*; los señalará un dels palcos prosceni.

¿Y las floristas de teatro, aquellas de la cistelleta y devantal blanch? Si es la llissó de costum:

—Tingui, Eivireta, un ramet de gardenias.

—¿De qui venen aquestas?

—Las hi envia *aquell vell del palco*...

Es un tenorio retrassat. Lo particular es, que no tenint res de valent, sempre fa bocadas de qu' *ell tots' ho menja*.

D' aixó se n' hi riu tothom que 'l coneix, y anyadeixen, que no passa d' infim *escura plats*.

No, si ja 'ls he avisat al comensar, que aquesta silueta es de las que s' havia d' agafar ab pinsas.

J. XIMENO PLANAS.

INTIMA

Vaig jurar que no diria
ró á ningú d' el nostre amar,
y vuy quasi tot lo poble
sap qu' ens estimém els dós.

Mas miradas indiscretas
y lo teu mirar de foch,
ha sigut qui ab ignoscencia
ho ha revelat á tothom.

El poble enter ens mormura
y diu cosas que no son;
mes per aixó no deus temer
las sevas mormuracions.

¡Perque, que saben, que saben
los necis d' el que 's amor
ni d' els plahers de la vida,
ni d' els desconhorts del cor.!

Deixals que digan aymia
y no tingas cap temor,
que si avans molt t' estimaba
mes t' estimo cada jorn.

Puig hi ha molts que devegadas
parlan per pura ambició
y es l' enveja qu' els arrastra
y l' enveja no te cor.

JOSEPH ROIG.

CATALUNYA PINTORESCA

MONTSERRAT.—Font del Miracle.

QUADRET

Un llum d' oli qu' il·lumina
 una cambra trista y fosca,
 un vellet de cara toska
 y una nena com un sol.

Lo vellet cansóns rondina
 y ab la má 'ls cabells amoixa
 de la nena, que en sa angoixa,
 se revolca pèl bressol.

«Calla hermosa, calla, reyna
 —diu l' avi que 's neguiteja;—
 fes que contentona 't veja
 ta mareta cuan vindrá.

Ella, pobra, no te feyna
 y ab la febra que la arbola
 una almoyna avuy pidola
 per' porta ns un mós de pá!

«Al téu pare, qu' al eel siga,
 no espantava la miseria:
 lo trevall era sa deria,
 mes. . . ¡fou martir del trevall!»

Eix recort lo cor li lliga;
 mormolar un res intenta,
 y una llágrima ruhenta
 li rodola cara avall.

«Jo so vell—diu—No tens pare...
 ni jo fill!... Ta mare 'ns resta...
 ¡Débil ser que en la tempesta
 de la vida, ferí 'l llamp!

Ah! si 'l mon avuy no ampara
 la pobresa verdadera,
 ¡quina nit, Senyó, 'ns espera
 arraulins de fret y fam!»

Y arrivant la pobra dona
 —¡Res!—sospira, en plors desfeta.
 —¿Res?—gemegan jayo y neta,
 y un abrás als tres confón...
 mentres pèl carrer ressona
 joliu cant, sonor y plástich,
 com si fòs l' eco sarcástich
 de las riallas de mitj mon.

IGNASI CAMPRUBI NADAL

SERVEY DE HORA

SANT MARTI DE PROVENSALS.—Lo dia 12 al vespre, se inaugurarà lo teatro del Forment Martinense, qu' es de molt bonas condicions. Las obras escullidas foren la de tres actes «La pagesa d' Ibiza» y la sarsueleta «Setze jutges.» La interpretació acabadíssima.—B.

Pessigollas

—De massa llibertat que tens te queixas.
 —Llibertat?... no ho creguis!

—No 't va donar las claus ton pare?

—Si; pero, sense dents.

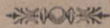
¡Alsa! Quina mossal.. Quin garbol!.. Quin caminar!..
 Es la dona mes guapa qu' he vist en tot avuy pe 'ls carrers!.. No 's torni vermella per xó... si are surto de casa!..

La fosca es l' encubridora de tota malvat.
 Per xó quan surt lo sol está tant roig.

LAMBERT ESCALER.

Lo rusinyol

¡Es lo Rey dels poetas!...
Apeles Mestres.

Veu de ritmich instrument
y melodia sonora,
qu' esclavisa embaucadora
lo cor d' hom y 'l pensament.
Tos cants semblan d' Orient,
quant dessota lleu palmera
del desert, l' aymada espera
llur alarp ab melangia,
llensant rulls de poesia
ab l' anhel que 'l desespera.

Tú ets semblant en qu' ell amor
que 'ns omplena de ventura;
que 'ns desterra la tristura,
y 'ns ailunya lo dolor.
Tos reffils, oh dols cantor,
son tot prenys de gran tendresa,
y á pesar ta petitesa
tens l' accent tant ple de galas,
qu' hont te portan tas dós alas
allí un mon naix de bellesa.

¿Y, cóm no, si ab tos clamors
la boscuria n' extasias,
qu' escoltant tas fantasias

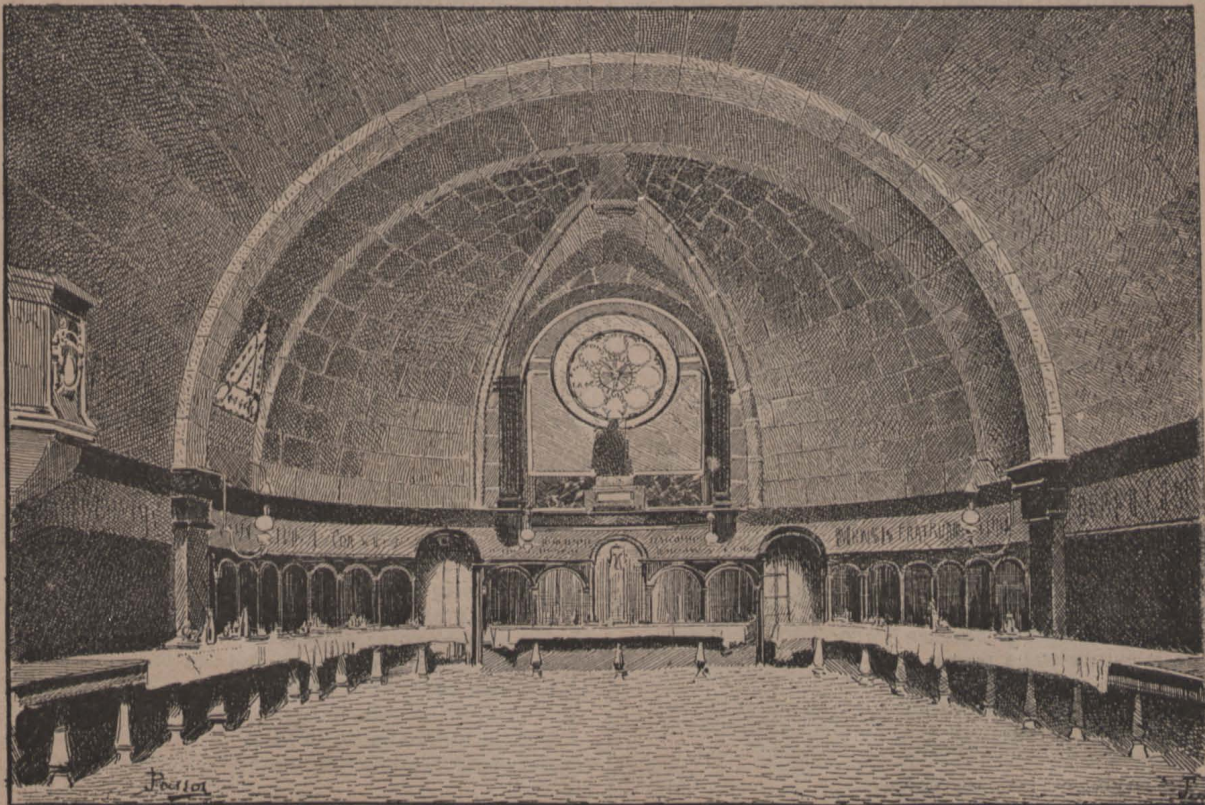
finsacalla sas remors?
¡Cóm no t' han de dur amors
monts y planas, puigs y válsers,
si avegadas quant dels sálcers
dons al vent tas cansonetas,
al sentir las, las violetas
esbadellan los seus cálsers!

¡Cóm lo nom no t' han de dar
de primer entre 'ls trobayres,
si tas notas refflayres
la passió las fa brotar!
¡Cóm nó t' han d' anomenar
los poetas que t' admiran,
lo seu rey, si com tú, inspíran
llurs cansons á la penombra
del amor, ó be á la sombra
de l' *ingrata*, que deliran!...

¡Canta, canta, rusinyol!
ves sent vida de l' ubaga,
y als que t' ouhen, afalaga
ab lo dols de ton condol!
¡Sens pararse lo teu vol,
canta hont vagis, sens recalsa,
y cantant, font d' esperansa,
pe'ls esclaus de l' amargura,
torna als cors tanta ventura
com arrenca l' anyoransa!

J. CONANGLA FONTANILLES.

CATALUNYA ARTÍSTICA

MONTSERRAT.— Refectori del monastir.

TEATROS LOCALS

PRINCIPAL.—Per ahir vespre estava anunciat l' estreno en Espanya, de l' obra «La Esfinge», original del celebrat autor dramàtic Octavi Feuillet.

ROMEA.—S' anuncià també per ahir nit l' estreno del drama «La marca de foch» de S. F.

TIVOLI.—Continúa ab lo seu repertori predilecte, en tant se fan los preparatius de próxims estrenos, entre ells «Los gelos de la Coloma», de D. Artur Guasch Tombas, y «Los banidos de la Sabana», de D. Joseph M. Pous.

NOVETATS.—Lo saynete «La Pescateria» ha conseguit ben prompte la popularitat qu' en sí ja ofereix tan bonich quadro de costums barceloninas. Sas representacions son á diari y per lo favor que 'l públich hi dispensa, n' hi ha per dias.

Crech, per lo tant, que 'ls lectors veurán ab satisfacció, l' avís que va al present número, anunciantse la publicació de aquest saynete, en lo folletí de «Lo Teatro Regional»

En aquest teatro s' anuncia per avuy l' estreno del drama de Angel Guimerá «Maria Rosa.»

ELDORADO.—Ahir degué estrenarse la sarsuela «El capitán Mefistófeles.» «Zaragüeta» segueix impecable en lo cartell y que per lo molt que satisfá al públich, demostra continuarhi ab més insistència que usurer aprop sa víctima.

GRANVIA.—Ultimas representacions de Fregoli; no es d' estranyar que cada una d' ellas siga una manifestació de carinyo y simpatía pera lo celebrat artista. Es molt gran y numerós lo públich que no 's cansaria may de veurel; no es d' estranyar, ja que segons se diu, ab tot y actuar tan llarga temporada y haver presentat tanta varietat de treballs, no ha arribat á presentar la meytat del repertori ab que conta.

LABRUGUERA.

La campana de la vila

Ninch, nanch.

I

De l' esglesia de la vila
la campana va brandant:
ninch... nanch...
La campana á festa envida;
¡cóm repica son batall!

Lo rector, qu' es mossen Pere,
ja l' estola s' ha posat:
ninch... nanch...
Per la plana collas venen
alegroyas bromejant.

Un baylet en brassos portan
á l' esglesia á batejar:
ninch... nanch...

Un nin que la Micalona
ha llevat á ca 'n Bernat.
Lo rector que los espera
joliu troban al portal:
ninch... nanch...
Lo bateig seguit comensa,
ja 'l baylet es batejat.

La campana de la vila
ab més forsa va brandant:
ninch... nanch...
Com á presa de follia
prop d' una hora ha repicat
y cuan tots á casa cantan
de la festa 'l gros trasbals
á n' el lluny lo bronz s' escolta
oració als fidels dampnant:
ninch... nanch...
La campana de la vila
sent ja nit, al fi ha callat.

II

Han passat ja vint anyadas
sens coneixers goig aytal.
ninch... nanch...
quan s' escolta á la campana
nova festa senyalar.
—¿Per qué avuy tant atabala,
mossen Pere, lo batall?
ninch, nanch...
—Perque hi ha las esposallas
del heréu de ca 'l Bernat.—
Y lo dring encar s' escolta
que 'l vent llensa per l' espay,
qu' altre cop al coll l' estola
mossen Pere s' ha posat.

Enrotllats per la gentada
s' han juntat aprés dos mans,
ninch, nanch.
Lo rector las ha enlassadas
al enfront del vell altar;
y com esclat d' alegria
la campana ab son batall,
ninch, nanch,
als fidels de dins la vila
lo missatge va portant.

III

Han tornat á passar mesos
mes encar no han passat anys,
ninch, nanch,
que 'l batall ab desespero
de nou torna á repicar.

Es de nit y nit negrosa;
dins la vila regna esglay,
ninch, nanch.
—¿Per qué aixís tant nos aixorda,
mossen Pere, lo batall?

—Ay, fillets, correu depressa
que l' heréu de ca 'l Bernat
ninch, nanch;
per los gelos, á l' Agneta
fa mitj quart ha degollat.—
Y un estol de gent armada
escampantse sots avall,
alentats per la campana
van cercant al criminal,
ninch, nanch;
La campana de la vila,
¡cóm brandia son metall!

IV

Han tornat á passar dias

molts de mesos, uns dos anys
ninch... nanch...
que altre volta per la vila
lo drinch torna á ressonar.

A la plaça, fustám negre
ab carretas hi han portat.
ninch... nanch...

—¿Sab per qué son, mossen Pere?
—Si germans.. pe'l cadafalch!

—¿Hi ha sentència, diguins, pare?
—¡Si, germans, fills meus, ploráu!
La lley venja la mort d' Agna:
¡Ploráu pe'l fill de 'n Bernat!
Y lo poble que n' enrotlla
silenciós lo cadafalch,
quan lo fustám se 'n recroixa
al petjarlo 'l criminal...
De l' esglesia la campana
planívivera 's fa escoltar:
ninch... nanch...

Lo bronze que repicaba
tant joliu no fa molts anys,
fa tristor avuy sentintlo...
trenca 'l cor, lo seu batall.

PERE REIG FIOLE

NOVAS

Lo folletí d' avuy es lo final de la celebrada comedia
dels Srs. Godo y Rahola, *Dos companys mal avinguts*.

Tenim la satisfacció de comunicar á nostres favo-
reixedors, que 'n lo número vinent comensará á publi-
carse en lo folletí, lo celebrat sainete *La pescateria*,
que ab gran éxit se representa cada nit al teatro
Novetats.

—Totas las personas que al trovarse á Sitges desit-
jin visitar lo ja célebre Museo Cau Ferrat, deuen diri-
jirse á D. Francisco Carcolses, fondista d' aquella po-
blació.

—Ha surtit cap á París lo distingit escriptor catalá
Albert Llanas.

—Lo Foment Regional de Sant Martí de Provensals,
demá per la tarde celebrarà la repartició de premis de
son Certámen. La festa promet ésser important.

—Diumenge passat en la Familiar Obrera de Sans,
obtingué una entusiasta ovació la distingida actriu Vir-
ginia Perez, en la protagonista del drama *Adriana La-
coureur*.

Igualment s' hi distingiren la Srta. Galcerán y los
Sres. Panadés y Fagés.

—Debém fer constar que 'ls Srs. D. Anton Masegur
y D. Angel Vicente, nombrats representants de las Ga-
lerias dramáticas de Madrid, ho son en caràcter de
delegats, quin nombrament los hi ha sigut otorgat per
D. Joan Molas y Casas, que continúa essent l' apoderat
de las tals Galerias.

—Durant l' any passat, á Inglaterra se celebraren
140.645 concerts.

—Al moment de preparar lo present número, l' emi-
nent Frederich Soler, segueix en lo mateix estat de gra-
vetat on que fa dias se trova.

—Lo próxim dia 29 se inaugurarà una exposició ar-
tística á ca 'n Parés, dedicada á honrar la memoria del
mal aguanyat pintor Vayreda, composta en sa totalitat
d' obras de tan notable artista.

—La Junta Permanent de la Unió Catalanista, ha re-
but aquets dias, numerosas adhesions d' importantis-
simas entitats y corporacions, á la companya empresa
ab tanta justesa de rahó, en pro del us de la llengua
catalana en la administració de justicia.

—Lo dia 8 del próxim Desembre en la Societat La
Nueva Lira, tindrà lloch la primera representació de
drama *La espiga roja*.

—Dissapte passat en lo Centre de Manyans, Correu
Vell, 5, 1er, s' hi doná una vetllada en la que hi pren-
gué part lo terceto *L' escut catalá*, compost dels
senyors Monté, Babot y Abril, dirigits pe'l jove Antoni
Badosa, cantant ab molt acert especialment la pessa
catalana *Vigilia de boda*.

Obtingueren molts aplausos.

CUL DE SACH

—Escolti, senyor Mariano, ja ha anat á veurer *La
Pescateria*?

—Aquest saynete que fan al Novetats?

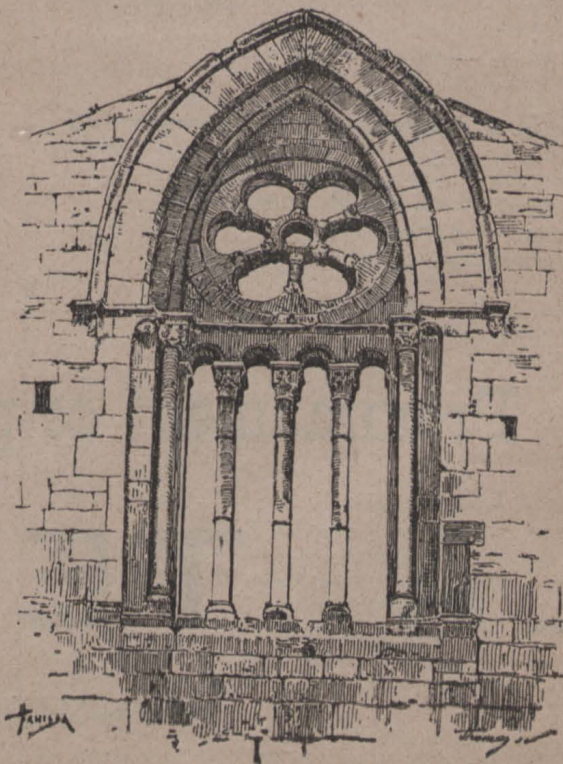
—Just, lo mateix.

—Home, ja 'n tenia ganas, pero m' ho tindrè de dei-
xar correr.

—Y aixó?...

—Diu que ho presentan ab molta propietat, y fran-
cament... lo tuf del peix es cosa que no puch resistirla

CATALUNYA ARTISTICA

Finestra de S. Vicens (Besalú.)

TÀCTICA MILITAR

Entre dos focs

♂ ENIGMAS ♂

TARGETA

DOROTEA MENAS CLAPER

ARBÓS

Formar lo titul de una comedia en un acte y 'l nom y apellido de son autor.

LO CANTOR DEL TER.

GEROGLIFICH

O T m : tr

Andreuet

E D Rafalet

Marianet

SIMÓN RIPELL.

Solucions insertadas en lo número 145

XARADA.—Be-lla-fi-la

TARGETA.—S. Martí, Estruch, Colón, Bilbao.

ANAGRAMA.—Pap, Pop, Pep.

GEROGLIFICH.—Per la vida 's pert la vida.

Correspondencia

Agustí Fustè, es impropri de l' època.—Jaume Torres de Cufi, no va prou acertat.—J. T. C, una d' ellas.—Romeu Roman, la més curta.—Joseph Torrens, no depèn de nosaltres.—D. P., lo desmilloran alguns castellanismes.—Joseph Calvet, massa intim.—Joseph Aladern, moltes gracias.—J. Vidal Llopart, son poch pous.—Francisco Lleyda, alguns anirán.—Kerandiu, va bé, pero es impublicable perque los que no están al tanto no hi trovarían la punta.—M. Pagès, surtirà.—Sebastià Barba, un istil massa floralesch.—Un de la Virreyna, no está descrit ab lo garbo que precisa aquest genero.—Antón Santeguari, mes concis anirà.

MAXIMAS ILUSTRADAS

«Oh, joven que vas bailando»...

AVIS

Tots los senyors que vulguin encuadernar l' obra que avuy acaba de publicarse poden passar á verificar lo cambi en nostra Administració, Cabras, 13, 2.º, baix las condicions de costum.

Barcelona—Imp. Alsina y Clòs. Muntaner. 10

Próximament se publicará lo poema
LA TERRAIRE

